

A Fővárosi Ítéltábla a Zamecsnik, Pósfai és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Árnysai Katalin ügyvéd;) által képviselt felperesnek - a Dr. Horváth - Dr. Jakab Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Horváth Györgyügyvéd;) által képviselt alperes ellen, kölcsön visszafizetése iránt indított perében, a Budapest Környéki Törvényszék 2013. október 29. napján kelt 7.P.22.544/2011/35. számú ítélete ellen, a felperes részéről 37. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 200.000 (kétszázezer) forint + ÁFA mértékű másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 1.600.000 (egymillió-hatszáz ezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a felperes keresetét, melyben - elsődlegesen kölcsön, másodlagosan jogalap nélküli gazdagodás címén 20.000.000 forint tőke és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest - elutasította és döntött a perköltség viselése tárgyában is.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján arra a következtetésre jutott, hogy a peres felek között a Ptk. 205. § (1) bekezdése szerinti kölcsönös, egybehangzó akarat hiányában nem jött létre a felperes által állított szóbeli kölcsönszerződés. Kiemelte, hogy a kölcsönszerződés létrejöttéhez nem elégséges a pénzösszeg megfizetése, a szerződés valamennyi lényeges feltétele vonatkozásában egybehangzó akaratnyilvánításra van szükség. A perbeli esetben a felek szerződéskötési akarata lényeges elemében, az alperes részére átutalt 20.000.000 forint jogcíme tekintetében eltért egymástól. Az írásba foglalt kölcsönszerződés-tervezet kifejezetten a felperes egyoldalú nyilatkozata alapján készült, melyet az alperes nem kívánt aláírni, az érdektelen tanúk pedig a felperes által állított szóbeli kölcsönszerződésről tudomással nem bírtak. Az elsőfokú bíróság a felperes házastársának és lányának vallomását a közeli családi kapcsolatra, illetve azt az egyéb bizonyítékokkal összevetve nem találta elegendőnek a felperes által állított tények megállapításához.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, mivel olyan átutalás történt, aminek pontos jogcíme nem volt megállapítható, az alperes jogalap nélküli vagyongyarapodáshoz jutott. Az ítélet szerint ezen

összeg rendeltetését a felek az általuk képviselt cégek közötti bányászati jogra vonatkozó 2008. évi megállapodásukkal rendezték, azt egyező akarattal, ráutaló magatartással a vételárba beszámították. Ennek hiányában a felperesi követelés pedig elévült volna.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes élt fellebbezéssel, melyben elsődlegesen annak megváltoztatásával a kereseti kérelmével egyező döntés meghozatalát, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését kérte a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen és iratellenesen állapította meg a tényállást a bányászati tevékenységre vonatkozó megállapodások tekintetében. Téves az az álláspontja is, hogy a vételárba a perbeli 20.000.000 forint a felek szándékának megfelelően hallgatólagosan beszámításra került. Kiemelte, hogy a Ptk. 296. §-a alapján a követelés beszámítására hallgatólagosan nincs lehetőség, a nyilatkozatnak kifejezettnek és közöltnek kell lenni.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat okszerűtlenül, egyoldalúan mérlegelte, felperes és lánya tanúvallomását figyelmen kívül hagyta a családi kapcsolatra, valamint más tanúvallomásokkal, bizonyítékokkal ellentétes voltára hivatkozással, mely nem egyeztethető össze a Pp. 206. § (1) bekezdésében írtakkal. A tanúk nyilatkoztak arról, hogy az alperes a tartozását szóban több alkalommal elismerte, mely az elévülést megszakította. Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe éstanúvallomását, akik a kölcsönszerződésről, illetve a pénz visszaköveteléséről nyilatkoztak. Hangsúlyozta, hogyügyvéd tanúvallomása számos ellentmondást tartalmaz, és több pontban - a teljes bizonyítóerejű magánokiratokkal szemben - nem felelt meg a valóságnak. Figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság az alperes ellentétes nyilatkozatait is, melyet az eljáró bíróságnak a szavahihetősége körében kellett volna vizsgálnia. Szerinte az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének sem tett eleget, nem adta indokát annak, hogy miért nem rendelte elismételt meghallgatását, továbbá miért mellőzte okmányszakértő bevonását.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, annak helyes indokaira figyelemmel. Szerinte az ügyben tényállás megállapításra nem volt lehetőség, mivel a követelés elévülését követően a felperes mintegy másfél évvel, 2011 márciusában írta az első felszólító levelet. Az elévülés megszakítását a felperes nem bizonyította. Helyesen járt el a bíróság, amikor a felperes hozzátartozóinak vallomását figyelmen kívül hagyta, mivel az ügyben érdekeltek, továbbá a per egyéb adataival teljességgel ellentétben állt a nyilatkozatuk.

A fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemi döntésével egyetért és annak indokait is túlnyomó részben osztja. Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a felperes milyen jogcímen adta át a 20.000.000 forintot az alperesnek, ugyanis az elévülés kezdő időpontja a keresetben megjelölt két jogcím vonatkozásában nem azonos. Az elévülés kezdő napja kölcsönszerződés esetében a kölcsön lejáratának időpontja, ennek hiányában pedig a kölcsön visszafizetésére történő felszólításban tűzött határidő utolsó napja. Jogalap nélküli gazdagodás esetében az elévülés kezdő napja a pénz átutalásának napjával egyezik meg.

Mivel a peres felek között írásbeli kölcsönszerződés nem jött létre, így a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében a felperesnek kellett bizonyítania az általa állított szóbeli kölcsönszerződés létrejöttét és annak tartalmát. E kérdésben a felek, illetve az általuk megjelölt tanúk vallomása ellentétes volt. A felperes és tanúi kölcsönszerződés létrejöttére vonatkozó állításával szemben az alperes, illetve az általa meghallgatni kért tanúk a 20.000.000 forint átadását az üzleti vállalkozással kapcsolatos ügylet részének tekintették. Figyelemmel az ellentétes tényelődadásokra, minden kétséget kizáró módon nem állapítható meg a felek kölcsönszerződés megkötésére irányuló egyező akarata a 20.000.000 forint átadásával kapcsolatban. Nem volt bizonyítható olyan konszenzus sem, ami a

felek között egyéb jogviszony fennállását támasztotta volna alá. Az átutalás jogcímét nem bizonyítja az átutalási értesítőben feltüntetett adásvétel megjelölés sem, ugyanis ezen összeget a felperessel jogviszonyban álló lízing cég a felperes kérésére harmadik személy, az alperes részére teljesített. Ez a jogcím nem a peres felek közötti jogügyletre vonatkozik. Mindebből helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a 20.000.000 forint átutalásának nem volt jogcíme, így az alperes azzal - figyelemmel a Ptk. 361. § (1) bekezdésére - jogalap nélkül gazdagodott. A már kifejtettek szerint az elévülés kezdő időpontja a Ptk. 326. § (1) bekezdése értelmében a pénz átutalásának napja, azaz 2004. december 4-edike. A másodfokú bíróság vizsgálta, hogy a Ptk. 327. § (1) bekezdése értelmében az elévülés megszakadt-e. A felperes arra hivatkozott, hogy az alperes a tartozását több alkalommal elismerte, melyet tanúvallomásokkal kívánt igazolni. tanú előadta, hogy 2007 nyarán a peres felek közötti parázs vitának hangfoszlányait hallotta, egy fal és egy résnyire nyitott ablak, továbbá egy terasz választotta el őt a felektől. Utólag a felperes elmondásából szerzett tudomást arról, hogy az általa az alperesnek átadott 20.000.000 forint összegű kölcsön visszafizetéséről tárgyaltak. A tanú annyit hallott, hogy a perbelivel megegyező összegről beszéltek a felek és az alperes mondta, hogy el lesz rendezve (31. sorszámú jegyzőkönyv 8. oldal). A tanúnak a peres felek között folytatott beszélgetéséről közvetlen tudomása nem volt, lényegében a felperes által előadottakról tudott beszámolni. tanúvallomásában az elévülést megszakító konkrét eseményről, illetve annak időpontjáról nyilatkozatot nem tett.

A másodfokú bíróság nem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját a felperes hozzátartozóinak tanúvallomása mellőzése kérdésében. az alperes elismerő nyilatkozatáról említést nem tett, ezért vallomásának e körben nem volt jelentősége. felperes állítása szerint az alperes azt ígérte, hogy a kölcsönt 2005-ig visszafizeti, ami tartalmilag 2015. december 31. napjáig történő megfizetési kötelezettség vállalását jelentette. Mindebből az következik, hogy ezen elismerésre legkésőbb 2005. december 30. napján kerülhetett sor, ugyanis ebben az esetben lett volna lehetőség arra, hogy az alperes még 2005. évi teljesítést vállalhasson. Tehát a felperesre legkedvezőbb esetben is a követelése a Ptk. 324. § (1) bekezdése értelmében 2010. december 30. napján elévült. A felperes az alperest az elévülést követően, 2011-ben szólította fel a teljesítésre, majd keresetet terjesztett elő a bíróságon, mely cselekményei az elévülést megszakítani már nem tudták. A követelés a Ptk. 325. § (1) bekezdése szerint bírósági úton nem érvényesíthető, ezért helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a keresetet elutasította. Ennél fogva a másodfokú bíróság már nem vizsgálta, hogy az alperes által átvett 20.000.000 forint a felek, vagy az általuk képviselt gazdasági társaságok ügyleteibe beszámításra került-e, vagy sem.

A másodfokú bíróság csupán megjegyzi, hogy az elévülés nem pergátló kifogás, ugyanis megalapozottsága esetében nem a per megszüntetésének van helye. Helyesen döntött az elsőfokú bíróság, amikor az elévülési kifogás tárgyában nem a per megszüntetéséről határozott, hanem ítéletet hozott és érdemben bírálta el a kifogást.

A kifejtettekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a fenti indokolásbeli módosítással helybenhagyta.

A felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében köteles az alperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, melyet a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja, valamint (5) bekezdése alkalmazásával határozott meg. Az így megállapított munkadíjat a (6) bekezdés értelmében mérsékelte az alperesi képviselő által kifejtett tényleges tevékenységre tekintettel.

A felperes személyes költségmentesség kedvezményében részesült, ezért a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a szerint az állam terhén marad.

Budapest, 2015. március 12.

. Németh László s.k.
a tanács elnöke
. Molnár Ágnes s.k.. Merőtey Anikó s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hiteléül:

ódi Zsuzsanna
tisztviselő